

Аналітичний департамент Національного рейтингового агентства «Рюрік» проаналізував статистичну інформацію ринку основних небанківських фінансових послуг України 9 місяців 2018 року. Проведений аналіз дозволив зробити нижченаведені висновки.

Ринок страхування. За підсумком 9 міс. 2018 року загальна кількість функціонуючих страхових компаній склала 285, серед яких 31 СК «life» та 254 СК «non-life». Кількість компаній на страховому ринку України тривалий час демонструє тенденцію до зменшення, за 9 місяців 2018 року в порівнянні з аналогічним періодом попереднього року їх кількість скоротилася на 11 СК.

Обсяг валових страхових премій, отриманих страховиками і перестраховиками протягом 9 міс. 2018 року склав 34,88 млрд. грн., що на 11,1% перевищує аналогічний показник за підсумком 9 міс. 2017 року.

Переважає кількість страхових премій (61%) надійшла від юридичних осіб, включаючи перестраховальників. Водночас, частка валових премій від фізичних осіб зросла на 20,51%. За підсумком 9 міс. 2018 року сума отриманих страховиками валових премій з видів страхування, інших, ніж страхування життя склала 32,13 млрд. грн. (або 92% від загальної суми страхових премій), а зі страхування життя – 2,74 млрд. грн. (8%).

Обсяг чистих страхових премій за підсумком 9 міс. 2018 року склав 25,39 млрд. грн., що відповідає 73% валових страхових премій. Сума валових страхових премій за підсумком 9 міс. 2018 р. збільшилася порівняно з аналогічним періодом 2017 року на 11%, чисті страхові премії збільшилися на 22%.

За підсумком 9 міс. 2018 року найбільше чистих страхових премій надійшло від автострахування (34% загального обсягу), що продовжує залишатись одним з найбільш популярних видів страхування. На другому місці в структурі валових чистих премій, – страхування життя (11%). На третьому – медичне страхування (безперервне страхування здоров'я), – 10%.

Середній рівень чистих страхових виплат (відношення чистих страхових виплат до чистих страхових премій) станом на 01.10.2018 р. становив 25,1% (станом на 01.10.2017 р. – 34,4%). Найвищим за 9 міс. 2018 р. був рівень чистих страхових виплат зі страхування фінансових ризиків (84%), що пояснюється: в першу чергу погіршенням платоспроможності українських позичальників та зниженням їх можливостей щодо обслуговування

взятих на себе кредитних зобов'язань; страхуванням доходів або прибутку в результаті невиконання або неналежного виконання контрагентами умов укладених контрактів, а також необхідністю страхування валютних ризиків у зв'язку з коливанням валютних курсів.

Протягом аналізованого періоду обсяг страхових резервів збільшився на 14% та станом на 01.10.2018 р. складав 24,83 млрд. грн. Серед іншого, зростання сукупного обсягу резервів спричинене девальвацією національної валюти та переоцінкою залишків валютних активів.

В складі сукупних страхових резервів страхових компаній України продовжують переважати банківські вклади. Станом на 01.10.2018 р. на цю складову припадало 43% їх загального обсягу.

Ринок послуг небанківських кредитних установ. Станом на 01.10.2018 р. у Державному реєстрі фінансових установ налічувалось 358 кредитних спілок. З початку 2018 року кількість кредитних установ зменшилася на 20 одиниць (-9,8%).

Обсяг кредитного портфеля кредитних спілок станом на 01.10.2018 р. перевищував обсяг залучених депозитних внесків більш ніж вдвічі. Так, за підсумком 9 міс. 2018 року сума кредитів, наданих членам кредитних спілок, відповідала 12,13 млрд. грн., водночас збільшившись на 11% у порівнянні з аналогічним періодом попереднього року. Середній розмір кредиту на одного члена кредитної спілки, який має кредит, відповідав 16,7 тис. грн. (13,6 тис. грн. за результатом 9 міс. 2017 року).

За підсумком 9 міс. 2018 року на депозитних рахунках членів кредитних спілок обліковувалось вкладів на загальну суму 1,05 млрд. грн. Середня сума внесків на депозитні рахунки на звітну дату відповідала 53,6 тис. грн. (41,1 тис. грн. за підсумком 9 міс. 2017 року).

Із загальної кількості кредитних спілок, які подали звітні дані за 9 міс. 2018 року, 254 кредитні спілки (98,1%) надали кредити членам спілки. У 97 кредитних спілках (38,2%) середній показник по наданих кредитах на одного позичальника менший за 10,0 тис. грн.

Ринок фінансового лізингу. За підсумком 9 міс. 2018 року, згідно з даними Переліку юридичних осіб, які мають право надавати фінансові послуги та перебувають на обліку в Нацкомфінпослуг, в Україні існувало 166 юридичних осіб – лізингодавців; до Державного реєстру фінансових установ станом на 01.10.2018 р. було внесено інформацію про

353 фінансові компанії, що надають послуги фінансового лізингу.

В цілому, за результатом 9 міс. 2018 року фінансовими компаніями та юридичними особами, які не мають статусу фінансових установ, але можуть згідно із законодавством надавати фінансові послуги, було укладено 7 115 договорів фінансового лізингу на суму 17,70 млрд. грн. Сукупна вартість об'єктів лізингу, що є предметом укладених договорів, відповідає 18,12 млрд. грн.

Станом на 01.10.2018 р. сукупна вартість чинних договорів фінансового лізингу становила 27,35 млрд. грн. Близько 96,7% усіх послуг фінансового лізингу надавалося юридичними особами – суб'єктами господарювання, які не є фінансовими установами.

Ринок послуг ломбардів. Станом на 01.10.2018 р. до Державного реєстру фінансових установ було внесено інформацію про 373 ломбарди, що на 54 менше, ніж за підсумком аналогічного періоду 2017 року (427 установ). Середньозважена річна процентна ставка за фінансовими кредитами ломбардів за 9 міс. 2018 року становила 214,3% (192,6% станом на 01.10.2017 р.). Середній розмір кредитів, наданих ломбардами, за підсумком 9 міс. 2018 року становив 1 377,7 грн.

Ринок недержавного пенсійного забезпечення. Станом на 01.10.2018 р. в Державному реєстрі фінансових установ містилася інформація про 62 недержавні пенсійні фонди та 22 адміністратори НПФ (64 НПФ та 22 адміністратори за підсумком III кв. 2017 року).

Станом на 01.10.2018 р. кількість учасників НПФ становила 848,8 тис. осіб (станом на 01.10.2017 р. – 840,1 тис. осіб). Обсяг пенсійних виплат за 9 міс. 2018 р. (одноразові та на визначений строк) склав 781,5 млн. грн., що на 9,8% перевищує результат аналогічного періоду 2017 року. Сума виплат на визначений строк збільшилась на 39,9%.

Аналітичний департамент НРА «Рюрік» на регулярній основі відслідковує та аналізує поточний стан та тенденції розвитку ринку небанківських фінансових послуг України, що знаходить своє відображення у відповідних щоквартальних оглядах.

Підготовлено аналітичним департаментом НРА «Рюрік» на основі офіційних даних Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (режим доступу: www.dfp.gov.ua).

Повна версія аналітичного огляду ринку небанківських фінансових послуг України розміщена у вільному доступі на офіційному сайті Агентства (www.rurik.com.ua).

Відповідальний аналітик:

Рагулін Іван Миколайович, тел. +38 (044) 489-87-33

ТОВ «РЮРІК»
04053 Україна, м. Київ, вул. Січових Стрільців, 52-А
+38 (044) 383-04-76
e-mail: info@rurik.com.ua
www.rurik.com.ua